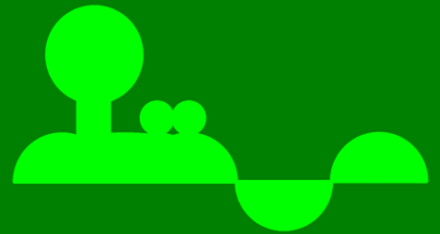


Nieuwsbrief



Landschapsbeheer Oss | Maart 2022 | Jaargang 23 | Nummer 89

Redactie | Braakstraat 46, 5345 XB Oss | 0412-642368 | redactie@landschapsbeheer-oss.nl



Contact

Landschapsbeheer Oss

Tolstraat 3
5342 NH Oss
I www.landschapsbeheer-oss.nl
E info@landschapsbeheer-oss.nl

Voorzitter

Harry Peters
T 06-53130585
E voorzitter@landschapsbeheer-oss.nl

Secretaris

Leo de Hoogt
T 06-52607320
E secretariaat@landschapsbeheer-oss.nl

Penningmeester

Jan Ploegmakers
T 0412-641500
E penningmeester@landschapsbeheer-oss.nl

Redactie, Werving & Vrijwilligerscontact

Dick Roza
T 0412-642368
E pr@landschapsbeheer-oss.nl

Redactie & Website

Richard Ceelen
T 06-54218521
E redactie@landschapsbeheer-oss.nl

Juridisch Adviseur

Maarten Furnée
T 0412-454204
E juridischadviseur@landschapsbeheer-oss.nl

Werkplaats Natuur, Landschap & Cultuurhistorie

Henk Smouter (Projectcoördinator)
T 06-54288252
E hs@werkplaatsnlc.nl

Coördinator Beheer

Tonnie van Hooff (Projectcoördinator)
T 06-37456820
E tvh@werkplaatsnlc.nl

Landerij VanTosse

E secretariaat@landschapsbeheer-oss.nl

Administratie

Henk van den Oever
T 0412-633443/06-22331836
E administratie@landschapsbeheer-oss.nl

De Stichting Landschapsbeheer Oss is gevestigd te Oss en ingeschreven bij KvK Oost-Brabant onder nummer 17105068 Rabobank Oss, NL94 RABO 0170 4198 94



Landschapsbeheer Oss

Inhoudsopgave

Poel Bergse Hoevepad	3
Bosaanplant Zuidelijke geleedingszone	3
Herinneringsbos	3
Herstel Zomerdijk Geffen	4
Voedselbos in kloostertuin	5
Werken op historische grond	6
Week van hard werken in Lithoijen	7
Lithoijen nog een keer in de picture	8
Kort Nieuws	11
Werkgroep Landschapsbeheer	19

Colofon

Nieuwsbrief Landschapsbeheer Oss

Maart 2022, jaargang 23, nummer 89, oplage 600.

Redactie

Richard Ceelen, Dick Roza, René van Dorst, Jan Oomen
Email: redactie@landschapsbeheer-oss.nl
Redactieadres: Braakstraat 46, 5345 XB Oss
Druk: Kluytmans Drukwinkel bv Oss

Kopij

De sluitingstermijn voor kopij voor de volgende nieuwsbrief is 1 juni 2022.

Foto's voorpagina

Boven: struiken planten
Linksonder: op weg naar het planten
Rechtsonder: zwaar werk in de modderige klei

Zaterdag 26 maart Lente-Dors(t)feest in Landerij VanTosse

Vorig jaar 24 september hadden we ons jaarlijkse uitje, deze keer in een nieuwe vorm. Een van de hoogtepunten daarbij was het opzetten van een grote korenrijt door vrijwilligers van Stichting De Stofvreters. Omdat Landerij VanTosse ook plm. 35 ha landbouwgronden in pacht heeft waarop diverse soorten granen worden geteeld, vonden we het een mooi idee om een deel van deze granen, zoals vroeger, verder te laten rijpen in een korenrijt om het later dan te gaan dorsen. De korenrijt werd gebouwd bij de ingang van de tuin en staat er nu nog steeds. Plan was om op 6 januari een nieuwjaarsbijeenkomst annex dorsdag te organiseren. Helaas kon dit vanwege corona toen niet doorgaan. Nu er weer ruimte is om activiteiten te organiseren gaan we deze dorsdag houden op zaterdag 26 maart. De Stofvreters komen dan op die dag met groot materieel, zoals oude dorskasten naar de Landerij om op traditionele wijze het graan te dorsen. We maken er dan een gezellige dag van, waarbij de traditionele frietwagen, zoals die op de nieuwjaarsbijeenkomst er altijd bij was, ook weer van de partij zal zijn. En ook het lentebokbier zal rijklijk vloeien. De Stofvreters hebben hun materieel op 26 maart om 11:00u klaar staan om te beginnen. De begeleidende biertap met hapjes en drankjes zal ook vanaf dat moment open zijn tot zeg maar 16:00u in de middag. Locatie tuin Landerij VanTosse.

Tonnie van Hooff

Beste lezer,

Als ik dit schrijf zijn net de meeste regels rondom corona ten positieve gekeerd. Maar In de Oekraïne woedt een oneerlijke oorlog, voor ons verschrikkelijk. Geweld kiezen boven diplomatie hoort niet bij een democratie. Het besef hoe belangrijk een stevige democratie, waarin diplomatie, dialoog, realisme en samenwerken standaard horen te zijn, is duidelijk. Een stevige democratie wens ik ook voor de gemeente Oss.



Realisme, dialoog en samenwerken zijn belangrijke principes voor elke landschapsbeheerder. Het samengaan van natuur en groen met wonen, werken, recreatie en respect voor elkaar, zijn daarbij de gegeven variabelen.

De lente 2022 is in de natuur volop aanwezig en dat wens ik ook voor u als lezer. Onze vrijwilligers zijn druk in de weer op diverse plaatsen binnen de gemeente Oss. Prachtige projecten zijn of worden gerealiseerd, zoals u verderop in dit blad kunt lezen.



In de vorige nieuwsbrief schreef ik over de bakenbomen en de vele mensen, die daar de afgelopen decennia over hebben gelobbyd, be- en geargumenteerde, gediscussieerd en geschreven. Het was jaren te stil rondom dit project! Hoe snel kan het draaien?

Als u dit leest, hebben een paar maasoever-gemeentes 11 maart 2022 een officiële aanzet gegeven ter herplant, onderhoud en behoud van de bakenbomen langs de

meanderende Maas. Onze Tonnie van Hooff is lid geworden van het kernteam Meanderende Maas en kan vandaaruit veel betekenen voor het groen en voor Landschapsbeheer in het bijzonder. Hoe mooi zou het zijn als wij een eigen bakenboom (*Populus nigra*) kwekerij zouden kunnen opzetten in de uiterwaarden. Henk Smouter heeft het projectplan al klaar liggen, alleen de go daarvoor moeten we nog krijgen. Als Landschapsbeheer moeten wij zeker een vinger aan de pols houden om het project te laten bloeien. Dat het Arboretum en Natuurbeleving van Geffen nu een primeur heeft gekregen door de aanplant van een bakenboom is een samenloop van omstandigheden, maar wel een mooie aanvulling op de reeds meer dan honderd verschillende soorten bomen die in het Arboretum staan. Educatief zeker een mooie aanwinst, net als de daar door de Rabobank Oss-Bernheze geschonken (pluk)fruitboomgaard. Wij hopen delen van het onderhoud van dit mooie Arboretum straks aan Landschapsbeheer Oss te kunnen toevoegen.

In december 2021 is er een constructief bestuurlijk overleg geweest met de gemeente en dat geeft ons alle vertrouwen in de toekomst, ondanks dat de uitslag van de verkiezingen maart 2022 op moment van schrijven nog niet bekend is en wij dus nog niet weten wie de verantwoordelijke wethouder wordt.

Hoewel nog prematuur denken wij eind maart 2022 eindelijk een vrijwilligersbijeenkomst te kunnen houden en o.a. 3 en 4 september volop aanwezig te zijn bij het evenement Effe naar Geffe.

Na corona gaat de wereld hopelijk open en, naar ik hoop, ook in vrede en respect voor elkaar. Tot gauw en hartelijke groet,

Harry Peters, voorzitter Landschapsbeheer Oss

Nieuwe bakenbomen in Megen, Appeltern en Batenburg

Vrijdagmiddag 11 maart plantten de wethouders Johan van der Schoot (Oss), Paul Loermans (Wijchen) en René Crujisen (West Maas en Waal) ieder een eerste nieuwe generatie bakenboom. Dat deden zij langs de Maas bij Megen, Batenburg en Appeltern. De aanplant van de eerste drie nieuwe bakenbomen onderstreept het voornemen van de betrokken gemeenten en provincies langs de Maas van Boxmeer tot Geertruidenberg om de 'bakenboomstructuur' langs de Maas te behouden voor nieuwe generaties.

Dick Roza



Bakenbomen in Dieden bij hoogwater

Brabants Dagblad schreef weer over Lithoijen

De afgelopen periode mocht Landschapsbeheer Oss zich weer twee maal verheugen in een artikel in ons onvolprezen Brabants Dagblad.

Groen dorp werd nóg bekender

Het eerste artikel op 19 januari had als kopregel: "Natuur een handje helpen; Lithoijen wordt het "groenste dorp" van de regio" en het tweede, op 16 februari, was getiteld: "Met verse bomen en hagen wordt Lithoijen "groenste dorp" in de regio. Beide artikelen, van de hand van verslaggever Wouter ter Haar, zorgden ervoor dat de inzet van Landschapsbeheer en bewoners van Lithoijen om het dorp het groenste van de regio te maken, bij vele duizenden streekbewoners nógmaals onder de aandacht kwam.

Dick Roza

Poel Bergse Hoevepad

In het kader van de herinrichting van het gebied Oss/Geffen is de aanleg van een aantal poelen voorzien. Op basis van ecologische studies zijn kansrijke plaatsen in beeld gebracht. Een van de plaatsen die in aanmerking kwam is een weide aan het Bergse Hoevepad tegenover sportvelden van sv Ruwaard. Het perceel is eigendom van de gemeente Oss en als paardenwei verpacht aan de heer Nederkoorn.



Poel 'Berse Hoeve' (foto: Henk Smouter)

Met instemming van de pachter is eind december de poel gerealiseerd. Tegelijk is het gehele perceel onder handen genomen. De sterk verwaarloosde houtsingel is opgeruimd en voorzien van nieuwe inheemse beplanting. Het oude hekwerk rondom is opgeruimd en vervangen door een nieuw raster met degelijke toegangspoorten. Op cultuurhistorisch vlak levert de poel ook een bijdrage. Aan de noordzijde van het perceel liep vroeger de zuidgrens van de Beerse Overlaat, begrensd door de Zomerdijk (zie artikel elders in dit blad). De poel is een knipoog naar het verleden, bij dijkdoorbraken ontstonden wielen en de poel draagt bij aan het beeld.

Henk Smouter

Bosaanplant Zuidelijke geleidingszone

Evenals vorig jaar zijn dit jaar ca 2500 stuks inheemse bomen en struikvormers aangeplant in de gemeentelijke bossen aan de zuidrand van Oss. Doelstelling is om de variatie in bomen en struiken te vergroten door nieuwe soorten aan het bestaande bomen- en struikenbestand toe te voegen en het bos geleidelijk te verjongen. Wat betreft de bomen zijn soorten als gewone esdoorn, tamme kastanje, haagbeuk, linde, hulst, taxus, beuk en ratelpopulier toegevoegd. Aangeplante struikvormers waren veldesdoorn, wilde appel, hazelaar, zoete kers, hondsroos, meidoorn, inheemse vogelkers en vlier.

Al met al weer een stap gezet naar een gevarieerder en mooier bos!

Henk Smouter

Herinneringsbos

We lopen nu echt tegen de grenzen aan wat betreft de beschikbare ruimte voor aanplant van herinneringsbomen. Er zijn recent nog enkele plekken beschikbaar gekomen door de bestaande ruimte "in te breiden", maar daarna is het wachten op een nieuw stukje uitbreiding. Deze is nog mogelijk op een deel van de aangrenzende akker. Dit gedeelte willen we dit voorjaar gaan inrichten en inzaaien met een bloemenmengsel, zodat we in november weer kunnen aanplanten. In dit nieuwe stuk is nog ruimte voor ca 20 bomen.

Henk Smouter

Bosplantsoen voor diverse projecten

Dit jaar hebben we weer een aanzienlijke hoeveelheid bomen en struiken kunnen planten. In diverse deelprojecten hebben ca 16000 stuks bosplantsoen en 450 (forse) bomen een nieuwe plek gevonden. Geplant is er t.b.v. het project Lithoijen in Vogelvlucht, Landschapsverbetering Geffen-Oss, de gemeentelijke bossen en het Herinneringsbos. Al met al een flinke plantklus voor onze vrijwilligers onder soms erg natte omstandigheden, waarvoor onze grote waardering.

Henk Smouter

Beleef de lente, weer van start

"Beleef de lente" van Vogelbescherming Nederland is op 27 februari tijdens het radioprogramma op NPO Radio 1 van start gegaan voor editie 2022. Volg o.a. de bosuil, koolmees en havik via de webcam en blijf op de hoogte van wat in hun nest gebeurt.

Dagelijks kijken

"Beleef de Lente" is al meer dan 15 jaar een groot succes. Vorig jaar volgden maar liefst 1,7 miljoen mensen het liefdesleven van de verschillende vogels. Een groot deel keek zelfs dagelijks. Dit seizoen volgen de camera's weer een aantal toppers van voorgaande jaren. Naast de bosuil en zeearend zijn dat de kerkuil, slechtvalk, steenuil, koolmees en ooievaar. En in het kader van het "Jaar van de Merel" volgt beleefdelente.nl ook opnieuw een merelnest.

Nu ook de weidevogels te zien!

Nieuw dit jaar is een mobiele camera in een weidevogelgebied in polder Eemland, een oer-Hollands polderlandschap, daar staat de mobiele camera tussen baltsende grutto's, broedende Kieviten en zingende veldleeuwen. Later dit seizoen komen er nog zeker twee nieuwe vogelsoorten bij. De camera's blijven aan tot alle jongen uitgevlogen zijn. Bij de ooievaars vliegen de jongen traditiegetrouw als laatste uit, in juni of juli. Behalve de livebeelden zijn ook dagelijks korte filmpjes met hoogtepunten te zien. Ook is er een forum waar kijkers met elkaar kunnen praten over de vogels en hun vragen kunnen stellen aan deskundigen.

Dick Roza

www.beleefdelente.nl

Herstel Zomerdijk Geffen

Wie aan de westkant van Oss, tussen Geffen en Oss een wandelingetje maakt kan zich niet inbeelden dat dit gebied in vroeger tijden een dynamisch gebied was. Elke winter wist het water van de Maas tot aan de grens van de hogere gronden te komen en bedreigde de daarop gelegen gehuchten en dorpen. Door het aanleggen van dijken probeerde men het water te temmen en te voorkomen dat de dorpen overstroomden.

Historisch landschapselement

De lichte verhoging in het landschap die we zien tussen het Bergse hoevepad (ten W van de sportvelden van Ruwaard) en de Bergstraat doet niet direct vermoeden dat we hier te maken hebben met een gedeelte van zo'n historisch landschapselement, namelijk de oude Zomerdijk die westwaarts verder liep rond de noordwestrand van Geffen via de huidige Groenstraat naar Nuland, Rosmalen en Den Bosch.

Het is haast niet meer voor te stellen dat dit lage dijkje ooit zo'n belangrijke rol speelde in het beschermen van de dorpen tegen het elk jaar weer terugkerende water van de Beerse Overlaat/Maas.

Maar dat ook dit lang niet altijd goed ging getuigt onderstaand geschrift:

door de inw. begraven. — In den nacht tusschen 31 December 1833 en 1 Januarij 1834, is de **Zomerdijk**, in de gem. **GEFFEN**, op twee plaatsen doorgebroken, waardoor nagenoeg de geheele gem. onderliep, en aanzienlijke schade aangerigt werd; terwijl er vele huizen door den wind en den waterslag instortten of aanmerkelijk beschadigd werden. Bij deze ramp is echter geen mensch omgekomen, ofschoon zich onderscheidene huisgezinnen tot den volgenden morgen op de overblijfselen van hunne huizen hebben moeten behelpen. — Den 18 April

Door diverse landschappelijke ingrepen (variërend van het opheffen van de Beerse overlaat, aanleg van de spoorlijn/-dijk, ontginning van de natte polder, verkaveling en ruilverkaveling is het beeld van de dijk steeds meer vervaagd. Het gebruik als landbouwweg met steeds zwaarder wordende machines zorgde ervoor dat het dijklichaam geleidelijk uitzakte en lager werd. Toen ook nog de kenmerkende boombeplanting verdween bleef er nog maar een zwak zichtbare verhoging in het landschap over.



Werkzaamheden in uitvoering aan de Zomerdijk
(foto: Henk Smouter)

In het kader van het project landschapsverbetering Geffen-Oss is de Zomerdijk en het gebied eromheen opnieuw ingericht. De deels dichtgevallen sloten aan beide zijden zijn opnieuw geprofileerd en de vrijgekomen grond is gebruikt om het dijklichaam te versterken. De dijk is daarna beplant met een enkele rij (forse) eiken die de loop nog verder accentueerde.

Momenteel ziet het er door de werkzaamheden met zwaar materieel (uitgevoerd door de Koornbeemd) en de vele regen nogal dramatisch uit, maar we zijn er van overtuigd dat we er komende zomer, als het ingezaaide gras weer voldoende is gegroeid en de bomen in blad staan, een prachtig landschapselement voor terug hebben gekregen. En dat zeker uitnodigt om een rondje Geffen-Oss te gaan lopen!

Henk Smouter

De Landschap Academie gaat van start

Als we het hebben over de natuur in de gemeente Oss, dan kun je daar van alles van vinden, heel veel meningen variërend van "het is wel heel beperkt" tot "best aardig" en van "ze" doen het helemaal verkeerd tot "er mag nog wel een tandje bij". Vreemd genoeg, of eigenlijk ook weer niet, hebben we het er onder onze vrijwilligers bij Landschapsbeheer Oss nooit zo over. Niet dat we daar geen mening over hebben, zeker wel, maar wij zijn vooral een club van doeners. Wekelijks de handjes uit de mouwen en in een fijne sfeer zo onze bijdrage leveren aan de natuur in de gemeente Oss. Om wat meer over de achtergronden van ons werk in de natuur en van de locaties waar we actief zijn te weten te komen starten we nu met de Landschap Academie.

Heel concreet: we willen 1 x per maand steeds op een woensdagmiddag in de Tolstraat een informatieve themabijeenkomst houden waarbij we dan een deskundige uitnodigen die ons over het gekozen thema alles kan vertellen. Uitgangspunt daarbij is wel dat het thema ook direct aansluit bij onze werkzaamheden. We gaan dus geen bijeenkomst houden over de Oostvaardersplassen, maar wel over het Ossermeer of over dassen en bevers of over ecologisch maaien. We nodigen mensen van het Waterschap uit die van alles over de Hertogswetering of het project Meanderende Maas kunnen vertellen of van Natuurmonumenten over het beheer van de uiterwaarden. Maar ook willen we plantenkennis bevorderen, IVN heeft daar mooie cursussen voor beginners over beschikbaar.

De bijeenkomsten zijn bedoeld voor de vrijwilligers van Landschapsbeheer en leden van de Osse afdeling van IVN. We houden het kleinschalig, hopelijk wordt het een succes en kunnen we altijd nog opschalen, maar voorlopig is de werkplaats in de Tolstraat de academiezaal waar we voor max 40 personen ruimte hebben.

De eerste bijeenkomst is op woensdag 30 maart, thema is dan: De vogels van het Ossermeer, start om 13:30u met een lezing van een uur door de koekoekkenner bij uitstek Willie de Vries en na de pauze Toon Voets en Lieke Nijholt van de IVN-vogelwerkgroep.

Tonnie van Hooff

Voedselbos in kloostertuin

Wij, de zusters clarissen in Megen, zijn in het najaar 2020 begonnen met de aanleg van een voedselbos in onze kloostertuin. We ontvingen daarvoor een subsidie in het kader van onze deelname aan het programma Space for grace van Porticus.

De grootte van een voedselbos kan variëren van een halve hectare tot een hectare groot geheel. In onze kloostertuin mikken we op een halve hectare voedselbos, want ons terrein herbergt ook een kruidentuin, een bloementuin, een boomgaard, een moestuin met daarbij kleinfruit, een gastentuin en een schapenwei, onze allereerste hostiebakkerij, een sportveld, een Lourdesgrot en andere plekken voor stille afzondering en gebed, en last but not least een begraafplaats. De overgang naar het voedselbos zal daarom geleidelijk gaan, het zal tenslotte aansluiten bij en een geheel gaan vormen met de andere aspecten van onze kloostertuin.



De aanplant van het eerste boompje voor ons voedselbos

Wat is een voedselbos? Een voedselbos is een menselijk ontwerp naar het voorbeeld van de opbouw van een natuurlijk bos, bijvoorbeeld een tropisch regenwoud. Belangrijk is de biodiversiteit: het gaat niet meer om de ene laag van de akker, zoals in de gebruikelijke landbouw met haar monocultuur, maar ook om de lagen daaronder en daarboven met alle diversiteit die daardoor mogelijk wordt: schimmels in de grond, kruiden, struiken, lage bomen en hoge bomen op de grond.

Is het voedselbos juist ontworpen, dan houdt het zichzelf in stand en biedt voedsel en onderdak aan ontelbare soorten organismen, groot en klein. Niet alle planten moeten per se voor ons eetbaar zijn. Ook soorten die bijvoorbeeld bestuivende insecten of plaag bestrijdende vogels aantrekken hebben hun plek in het voedselbos.

Wat zien wij zoal in ons voedselbos? De Thee hortensia, hibiscus, honingbes, dwergkwee, appelbes, jostabes, zilverbes, nanking kers, de meidoorn, krentenboom, judasboom, duindoorn, olijfwilg, paw paw, pruim, mispel, amandel, perzik, abrikoos, hazelaar, erwtenstruik, kweeper, bijenboom, vijg, vlier, lijsterbes, magnolia, acacia, nashipeer, moerbeik, walnoot, tamme kastanje, zomereik, sneeuwklompjesboom, berk, zoete kers, appel, peer, beuk, linde, paardenkastanje.

Veel van deze soorten stonden al in onze tuin, die van oudsher ook dient om de zusters te voeden.

Naast het aspect van duurzaamheid hebben wij ook de wens om met minder arbeid toch oogst uit de tuin te kunnen halen. Oogst voor onszelf en onze gasten en voor onze kloosterproducten (theemelanges, jams en spreads). Maar voorop blijft staan dat wij zoveel mogelijk wonen en leven in harmonie met de natuur. Onze omgang met voedsel bestaat eerst en vooral uit verbondenheid. 'Voedsel is niet louter en alleen een eerste levensbehoefte, iets waar wij recht op hebben. Het eten dat op tafel komt zijn vruchten van 'onze zuster moeder aarde', ons geschonken door de Schepper. Dat bewustzijn brengt van nature een oprechte zorg voor de schepping en de schepselen met zich mee.' De veelzijdigheid aan oogst die een voedselbos kan bieden en de positieve invloed op de biodiversiteit, bodemvruchtbaarheid en het milieu, passen goed bij onze levensvisie.

Zr Angela osc ('Ordo Sanctae Clarae')

Stroomdalflora Koornwaard hersteld

Natuurmonumenten heeft de afgelopen winter gewerkt aan het herstel van de stroomdalflora in de Koornwaard bij Empel. Stroomdalflora is een groep van bijzondere bloeiende planten, die in Nederland sterk gebonden zijn aan onze rivieren.

Te weinig overstromingen

Deze rivierplanten vinden we met name op hoge zandige oeverwallen langs de rivieren. In de Koornwaard ligt zo'n oude oeverwal en ook daar komen bijzondere stroomdalplanten voor, zoals veldsalie, zandwolfsmelk en katten-doorn. Echter door het ontbreken van rivierdynamiek en de stikstofpositie was de bovenlaag van het gebied te voedselrijk geworden. Hierdoor waren grote delen ruig begroeid geraakt. Ook ligt de Maas veel lager dan een eeuw geleden, waardoor de hoge oeverwal nauwelijks meer overstroomt. Daardoor vinden er geen spontane nieuwe zandafzettingen meer plaats. De stroomdalflora is juist gebaat bij open, zandige en schrale bodem met weinig voedingsstoffen. En bij nieuwe zandafzettingen. Daar zien we dat op die zandige open plekkjes de planten weer gemakkelijk uitbreiden.

Bovenlaag werd gekeerd

Om opnieuw een ideale groeisituatie te verkrijgen, heeft Natuurmonumenten, samen met OmniVerde*, de bovenste laag grond gekeerd. Daardoor kwam het minerale zand weer boven. De bovenlaag werd gekeerd in de vorm van zandwaaiers, zoals die ook na (extreem) hoogwater langs de rivieren worden afgezet. Zo keerden zandige milieus van de oorspronkelijke oeverwal weer terug. Locaties waar de oorspronkelijke planten nog groeien, werden uiteraard ontzien. Door de ingreep kunnen tal van plantensoorten zich de komende jaren hopelijk weer uitbreiden. Naast planten profiteren ook insecten, als het bruin blauwtje (dagvlinder) en de zeldzame oliekever, van de bodemvernieuwing.

Ellen Luijks, boswachter Natuurmonumenten

* OmniVerde ondersteunt o.a. het Rijk, waterschappen, provincies en gemeenten bij het inrichten van groene ruimte, zowel in het landelijk gebied als in en rond de stad, en houdt toezicht op de projecten.

Werken op historische grond

De eerste werkdag in maart: prachtig weer, en een nieuwe werkplek: het benedenste hoornwerk in Ravenstein, naast de spoordijk. Het plekje is prachtig, het werk vertrouwd (snoeien en knotten) en het resultaat uitermate bevredigend. Maar wat was ook alweer een hoornwerk?



Werkzaamheden aan het hoornwerk (foto Hans Hamersma)

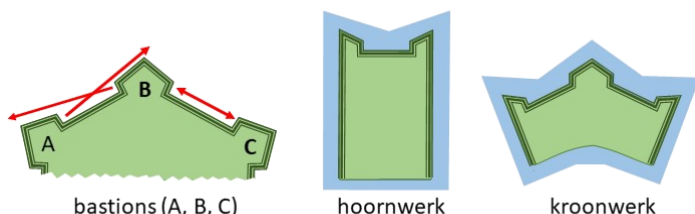
Toen men in de vijftiende eeuw het buskruit militair ging toepassen, moesten hoge kasteelmuren worden vervangen door brede en lage wallen. En daarbij werd een Italiaanse vinding toegepast: het bastion. Dit zijn van die puntige uitbouwsels aan de hoeken van de vesting; bekend b.v. van het stadje Naarden. Vanuit zo'n bastion kon men zowel vóór de wal als vóór het naastgelegen bastion langs schieten; er was dus geen 'dode hoek' meer waarin de belegeraar kon schuilen.

Voor extra verdediging konden voor de wal nog extra werken worden aangelegd: een hoornwerk, met twee 'punten', en door een gracht omgeven. Deze 'punten', in feite halve bastions, konden weer vanuit het hoornwerk zelf worden verdedigd; de lange zijden vanuit de eigenlijke vesting. Er is ook een variant met drie 'punten', een z.g. kroonwerk. Het vestingstadje Ravenstein beschikte over twee hoornwerken om de Maasdijk te beschermen, een stroomop- en een stroomafwaarts (deze laatste daarom het 'benedenstee').

De vestingwallen zijn rond 1640 geslecht, en bij de aanleg van de spoorlijn, rond 1880, is deze over het benedenste hoornwerk heen gebouwd. Maar het bescheiden slotje dat er nu nog ligt maakte vroeger dus deel uit van de vestinggracht!

Er zijn plannen om de spoordijk op termijn te vervangen door een constructie op palen, zodat de grachten weer één geheel gaan vormen. Dat zal nog wel even gaan duren, maar na de snoeibeurt door Landschapsbeheer is de oude gracht al weer een stuk duidelijker zichtbaar.

Hans Hamersma



Bosshaltes, alternatieve kruisweg in Landerij VanTosse

Op woensdag 2 maart is in Landerij VanTosse onder grote publieke belangstelling de alternatieve kruisweg 'Bosshaltes in de Stelt' officieel gepresenteerd door Frans Vervoort, voormalig diaken van de H. Hartparochie. Het vrouwenkoor 'Ongehoord' uit Den Bosch verzorgde een prachtige samenzang en er werden diverse gedichten voorgelezen.

De traditie van de kruisweg is al heel oud. Ze is ontstaan vanuit de behoefte om de laatste fase van de lijdensweg van Jezus' leven als het ware mee te beleven. Pelgrims zochten in Jeruzalem plaatsen op die in het lijdensverhaal voorkomen. Een aantal van deze plaatsen vormden samen de kruisweg, in het latijn: Via Crux. In tal van kerken zijn afbeeldingen van deze kruisweg te vinden. Bosshaltes biedt een alternatieve kruisweg, gebaseerd op de klassieke kruisweg. Waarbij de thematiek en essentie van de actualiteit wordt verbonden. Veertien regionale kunstenaars en vijf dichters zijn met bezieling aan de slag gegaan. Langs de wandelroute door de Landerij VanTosse zijn de vijftien 'bosshaltes' geplaatst, waarbij je als wandelaar kunt stilstaan. Verbeeldingen die uitnodigen tot bezinning op onze wereld, het lijden van deze tijd, maar ook op wat troost en hoop biedt. Via QR-codes zijn de gedichten te beluisteren.

Namens de projectgroep
Oecumenische Samenwerking Paaskerk en Jozefkerk
Ruth Jellema en Henk Peters

Op zondag 3 april en woensdag 13 april wordt er een rondleiding langs de Bosshaltes gegeven. De start is op de Steltlaan, aanvang 14:00u.
Aanmelden: info@bosshaltes-oss.nl

Bij het bosshalteproject is een boekje samengesteld met een plattegrond van de wandelroute (2,3 km lang). Het boekje is voor €4,- te koop bij boekhandel Derijks, bij de bibliotheek, bij K26 en op de Tuinderij VanTosse.

Henk Smouter

www.bosshaltes-oss.nl



Een van de vijftien 'bosshaltes' (foto: Jan Oomen)

Week van hard werken in Lithoijen

Op dinsdag om kwart voor negen is het nog rustig op het Prelaat van de Berghplein in Lithoijen. Alleen de werkbussen van Landschapsbeheer Oss verraden dat er vandaag weer hard gewerkt gaat worden. Deze week worden namelijk ruim 5.000 bos- en haagplantsoen en 135 laan- en fruitbomen geplant in Lithoijen. Dat gebeurt in het kader van Lithoijen in Vogelvlucht. Een project waarin we samen met lokale partijen werken aan meer groen en biodiversiteit in het mooie dorp aan de Maas.

Even voor negenen stromen mannen en vrouwen in werkkleding restaurant Het Oude Raadhuis binnen. Allemaal vrijwilligers van Landschapsbeheer Oss en Dorpslandschap Lithoijen. Onder het genot van goede koffie en een lekkere koek, worden de laatste details doorgesproken.



Paulien van Berlo en Anne-Marie Bollen sorteren de geleverde struiken

Als iedereen er is, volgt een korte plantinstructie; hagen 5 stuks per meter aanplanten, fruitbomen niet te diep zetten, een boompaal op het westen voor bescherming tegen de wind en als afwerking een laag compost aanbrengen. Niets wordt aan het toeval overgelaten om de nieuwe aanplant goed aan te laten slaan in de vruchtbare klei van Lithoijen.

Na de laatste slok koffie verdelen de werkploegen zich over het dorp. Als een goed geoliede machine weet iedereen waar hij of zij aan de slag moet. De drie plantploegen laden gereedschap in en gaan op weg naar hun eerste adres van de dag. De compostploeg brengt compost rond. Alle bomen en struiken liggen al op locatie te wachten om in de grond te gaan, die zijn de dag ervoor al rondgebracht. Een knap stukje organisatie van Tonnie van Hooff van Landschapsbeheer Oss die dit tot in de puntjes heeft voorbereid.

Ruim 50 bewoners hebben zich dit jaar aangemeld voor het vergroenen van hun erf. Zij konden kosteloos struiken, bomen, bloemzaad en nestkasten aanvragen. En daar is enthousiast gebruik van gemaakt.

Vrijwilligers verzorgen de aanplant en het ophangen van de nestkastjes, maar van de bewoners wordt wel enige voorbereiding verwacht. Zij hebben zelf de gaten en sleuven gegraven op de plekken waar geplant moet worden. Als je door het dorp rijdt lijkt het soms of er een reusachtige mol aan de slag is geweest. Overal liggen enorme molshopen. Maar door die voorbereiding kunnen de plantploegen vlot aan de slag. Binnen een week zijn alle molshopen omgetoverd tot tientallen fruitboomgaardjes, houtsingels, hagen en vogelbosjes. Met één belangrijk doel:

meer biodiversiteit! Want meer bomen en struiken betekent meer voedsel, nest- en schuilmogelijkheden voor vogels, insecten en vleermuizen.

Na een ochtend hard werken worden de vrijwilligers weer gastvrij ontvangen in restaurant Het Oude Raadhuis. Daar staat een heerlijke lunch voor hen klaar. Toen de nieuwe eigenaars van het restaurant gevraagd werd of zij hun medewerking wilden verlenen aan de plantdagen, stelden zij enthousiast hun restaurant ter beschikking. De harde werkers kunnen even bijkomen en de hongerige magen vullen, want 's middags wachten nog een aantal adressen.

Het project Lithoijen in Vogelvlucht is een samenwerking tussen Orbis, Dorpslandschap Lithoijen en Landschapsbeheer Oss. De provincie Noord-Brabant en Landschapsbeheer Oss financieren het project. In 3 fases worden in totaal 9.785 stuks bosplantsoen, 227 laan- en fruitbomen, 281 knotwilgen en 6.585 m² bloemenmengsel aangelegd. Daarnaast worden 233 nestkasten opgehangen. Het is een prachtig voorbeeld van hoe Orbis werkt aan groenversnelling in Brabant. We hopen eind 2022 met een nieuw project te kunnen starten in Lith en Maren-Kessel. De subsidieaanvraag daarvoor ligt ter beoordeling bij de provincie Noord-Brabant.

Iris Bottema, projectleider Orbis

Lithoijen in vogelvlucht

In Lithoijen wordt gewerkt aan het verbeteren van het leefgebied van vogels, vleermuizen en wilde bijen. Zowel in de dorpskern als in het landelijk gebied daaromheen. Met het project 'Lithoijen in vogelvlucht' helpen we de natuur een handje.

We creëren een aantrekkelijke leefomgeving en meer nestgelegenheid voor de huismus, uil, zwaluw, patrijs, slechtvalk, veldleeuwerik, vleermuis en wilde bij. Dit doen we door het beschikbaar stellen van nestkasten en bijenhôtels die opgehangen worden bij bewoners en bedrijven in het projectgebied in Lithoijen. Ook zorgen we voor voedsel en schuilplekken door het planten van fruitbomen, bloemenranden, hagen en stuiken.

Het project is een samenwerking tussen Orbis, Dorpslandschap Lithoijen en Landschapsbeheer Oss. De provincie Noord-Brabant en Landschapsbeheer Oss financieren het project. Lees meer in de brochure.

Vliegende start voorjaar 2021

In het voorjaar van 2021 zijn onder begeleiding van Dorpslandschap Lithoijen en Landschapsbeheer Oss al zo'n 73 bomen en 3610 stuks bos- en haagplantsoen aangeplant. 1784 m² bloemweide werd ingezaaid en ruim 100 nestkasten kregen een plekje in de tuinen van bewoners. Deze zomer kunnen vogels en insecten dus al genieten van al dat extra voedsel en beschutting. Een indrukwekkende operatie met een mooi resultaat!

Plantdagen voorjaar 2022

In het najaar van 2021 konden bewoners en bedrijven zich opnieuw aanmelden. Na het succes van het afgelopen jaar, stroomden vele aanmeldingen binnen. In het voorjaar van 2022 zijn 120 aangevraagde nestkasten opgehangen. Tijdens de plantdagen in februari zijn ruim 5000 stuks bosplantsoen en circa 400 bomen en knotwilgen geplant. In maart volgt het inzaaien van de bloemenmengsels. Dit alles wordt uitgevoerd door de vrijwilligers van Landschapsbeheer Oss en Dorpslandschap Lithoijen.

Lithoijen nog een keer in de picture

De bubbel van Lithoijen, waar we werkten van 14 t/m 18 februari, is heel wat veelzijdiger dan groen Lithoijen of Lithoijen in vogelvlucht. Allerlei mensen in diverse werkgroepen en organisaties hebben zich positief ingespannen om voor elkaar te krijgen, dat de natuur, in dit geval in Lithoijen een boost krijgt. De uitvoering hiervan lag bij ons, vrijwilligers van Landschapsbeheer en dorpslandschap Lithoijen. Een fantastische samenwerking. Ook Annet en Henry van restaurant het Oude Raadhuis in Lithoijen droegen hun steentje bij in de vorm van veel gastvrijheid en 5 heerlijke lunches. (We mochten gewoon met onze modderschoenen naar binnen.



Elke dag ontvingen wij een briefing van Frans, Henk of Menno. Zij hielden ook het overzicht en coördinatie. Was top! (En dit kon top zijn door de uitstekende voorbereiding! Wat jammer dat Tonnie in isolatie moest, juist deze week!). De vrijwilligers konden zich verdelen over de werkbegeleiders en bij elke groep voegde zich een Lithoijenaar. Zo konden we snel naar de aangemelde adressen. Zelfs het weer werkte deze week mee, we hebben amper in de regen hoeven werken. Mijn eerste actie verliep "fantastisch": bij het vast maken van de boomband timmerde ik de vinger van mijn handschoen vast hilariteit alom. Dit eerste boompje, een Udense zwarte kers, had zeer zeker steun nodig van een aantal boompalen die wel 4x zo dik als de stam waren. De nieuwe eigenaar, Rik van Dorpspad 2 (een leuk smal paadje), was blij met zijn boom. In de Dorpsstraat maakten we pas goed kennis met het verschil in grondsoort tussen Oss en Lithoijen. Al gauw stonden onze schoenen en laarzen diverse centimeters hoger dan normaal. En ook het dichten van de plantgaten verliep toch wel heel anders op de kleigrond dan op het zand. We zijn op prachtige percelen geweest, met flink wat meters aan oppervlakte en op percelen met huizen in aanbouw. Leuk en verrassend. Overal gastvrijheid en gezelligheid. Op een ander adres lagen de bomen en struiken nog in een schuur. (bescherming: vorst/uitdrogen) Geen nood, op dat moment was Clémence bij onze groep, even een belle-tje en we konden ook daar aan de slag. Soms moesten we over draadhekken gaan, schrikdraad los en erover heen stappen. Dat verliep niet altijd even soepel... Maar het grasland is niet al te hard... In de Langwijksestraat ontmoetten we patrijshond Juul, wat een jolige, leuke, nieuwsgierige hond, die onze werkzaamheden van heel dichtbij wilde volgen... Wij plantten daar een aantal bomen en veel struiken. De gaten waren keurig voorbereid en wij gingen samen met de baas van Juul flink aan de gang om

deze strook in het weiland te voorzien van alle struiken. Juul vond de takjes, die de struiken nog zijn, wel interessant en dacht eraan om te gaan spelen met zo'n stokje, dus lekker eentje afknagen... Tja, jammer voor haar, wij hadden een ander plan. Wij hebben hard gewerkt (en gekletst) deze week, maar ik denk niet hard genoeg om ons niet te doen laten groeien na de heerlijke koeken, zelfgebakken cake en heerlijke lunches. (Bij ons gaat dat groeien sneller dan bij de planten.) Maar bij de struiken en bomen zal dat groeien ook gaan gebeuren op de Lithoijense klei, zeker met het advies van Geert om er tegen aan te praten. (Al zullen ze toch in de zomer meer aan extra water hebben denk ik. Dat is er nu in overvloed) We zaten dus deze week in de Lithoijense bubbel, wat heel goed bevallen is! Misschien wordt er wel een stempelkaart geleverd, waarmee je de adressen in de zomer nogmaals kunt bezoeken om te zien hoe een e.e.a. gegroeid is.

Anne-Marie Bollen

Plantweek in Lithoijen groot succes

De speciale plantweek in Lithoijen in het kader van het project "Lithoijen in Vogelvlucht", die van 14 t/m 18 februari gehouden werd, is een groot succes geworden. Veel vrijwilligers van onze "harde kern" en tal van inwoners van het dorp hebben er aan deelgenomen.

Variatie aan heerlijke lunches

In deze nieuwsbrief vertellen Iris Bottema van bureau Orbis en onze onvermoeibare Anne-Marie Bollen hun ervaringen van de plantweek, elk op hun zo eigen manier. Anne-Marie bedankt vooral ook de eigenaren van restaurant "Het Oude Restaurant", Henny en Annette voor de heerlijke lunches die de groep werkers elke dag kreeg voorgeschooteld, zoals een "12-uurtje", een Brabantse koffietafel, vers gebakken pizza, pannenkoeken, kibbeling met friet.

Iedereen hartelijk bedankt!

De communicatie met de vrijwilligers vooraf was uitstekend geregeld en de dagelijkse gang van zaken liep als een trein. Heel jammer was het dat onze coördinator Tonnie van Hooff er niet bij kon zijn, omdat hij kort tevoren een positieve coronatest had. We citeren uit zijn mail aan al onze vrijwilligers na afloop van de week: "Speciale dank aan Johanna, Clemens, Frans, Geert en Jan van werkgroep Dorpslandschap Lithoijen voor hun inzet bij dit project. Tonnie bedankt ook Frans Hol als dagelijks coördinator, daarin bijgestaan door werkleiders Menno, Hans en Hans, Arnold, Martien, Jan en Henk en de voorbereiders Wim en Henny. En niet te vergeten onze Anne-Marie, van de eerste tot het laatste boompje aanwezig.

Nog veel te doen in Lithoijen

Maar we zijn nog lang niet klaar in Lithoijen. We komen graag weer terug voor nog lopende deelprojecten, zoals het natuurpark, het Olijfstraatje, den Dam, het bijenlint, de kerkhoftuin, vergroening van de bermen, het bomenplan. En waar we heel blij mee zijn, we hebben er 15 collega-vrijwilligers uit Lithoijen bij gekregen. Ze vormen samen de groep Lithoijen en gaan mede met de reguliere vrijwilligers in de toekomst meehelpen om alles wat we hebben ontwikkeld ook te onderhouden. De groene werkkleding werd al snel besteld voor de nieuwelingen.

Dick Roza

Mijn koekoekpresentatie

30 maart

Mijn naam is Willie de Vries, leeftijd 72 jaar, en ben een gepensioneerd ondernemer die Terrazzo (granito) vloeren en mozaïeken maakt en er een bijzondere passie op na houdt: 'Koekoeken en parasietsoorten van de Wereld' bestuderen. Fotograferen is meer dan 50 jaar mijn hobby, waarvan de laatste dertig jaar meestal vogels. Vanaf 2011 houd ik mij intensief bezig met koekoeken. Er zijn 141 koekoekensoorten op de wereld en volgens DNA zijn er 59 parasitair en 82 soorten kent ouderzorg. Mijn favoriete continent voor vogels is Afrika. Sinds 2011 volg ik gezenderde koekoeken van de BTO (British Trusts for Ornithologie) ik volg alle bewegingen van individuele koekoeken in hun voortplantingsgebied Europa en tijdens hun reis van en naar het overwinteringsgebied Afrika.



Mijn stek op de Meerdijk Oss

De maanden, april, mei, juni en juli ben ik actief op de Meerdijk in Oss en daarbuiten in nog 12 gebieden. Ik zit in mijn schuilhutje en observeer en fotografeer, wandel regelmatig over de dijk en kom wandelaars tegen die soms zeggen; 'ik hoor de koekoek'... 'maar ik zie hem niet'. Mijn antwoord daarop is meestal heel lang. Sommige mensen begroeten mij met 'koekoek', zelf word ik er soms 'koekoek' van. Zo legde prof. Nick Davies voor zijn experimenten modelieren in nesten van gastoudersoorten, zijn gedrag was als een koekoek.

De wetenschappelijke naam van de koekoek is (Cuculus canorus). Cuculus betekent koekoek en canorus is melodieus; van canere, wat betekent zingen. In de literatuur de meest beschreven vogel. Aristoteles 384-322 v. Chr. wist toen al dat de koekoek haar ei in nesten van andere vogelsoorten legde. Hij wist ook dat het koekoeksjong (nog blind) de eieren en gastouderjongen uit het nest verwijderde. De mythe dat koekoeken in de herfst in sperwers veranderden, overleefde als folklore tot de negentiende eeuw. Aristoteles weerlegde deze stelling al eerder en kwam met de uitspraak: 'koekoeken hebben geen klauwen en geen kromsnavel'. Schijnbaar is zijn uitspraak in de eeuwen daarna vergeten.

De koekoek is het ultieme kwaad voor veel gastoudersoorten (in Nederland 'waardvogels' genoemd). Persoonlijk gebruik ik het woord 'gastouders', die soms niet in de gaten hebben dat ze op een tikkende tijdbom zitten te broeden. Want zodra het koekoeksei na 11 uur uitkomt, verwijdt

het blinde koekoeksjong de gastoudereieren en de -jongen. De gastouders worden veroordeeld tot het opvoeden van een koekoeksjong in plaats van hun eigen jongeren, want die zijn immers verwijderd door het koekoeksjong.

Mijn presentatie onthult unieke beelden van de Cuculus canorus. Ik ga u vertellen over het parasitair gedrag, koekoekenrassen en hun voortplanting. De trucs en slimheden van de koekoek en de reactie van de gastouders daarop. Er worden unieke foto's en filmfragmenten getoond.



De presentatie duurt in totaal ± 2 uur waarin halfweg een pauze van 15 min.

Tevens kunt u mijn collectie natuurgetrouwe modelieren van gastouders en koekoeken bewonderen.

Tekst en foto's, Willie de Vries

devriesterrazzo@hotmail.com

Natuurstreken en uilenkastbouwers

Niet alleen bij mensen heerst woningnood, óók bij uilen. Door hun veranderde leefgebied is het noodzakelijk om uilenkasten op geschikte plekken op te hangen. Dankzij de actie "Crowdfunding Voor Natuur" kunnen er nieuwe onderkomens gebouwd worden.

In z'n eentje 4.000 steenuilenkasten

En dat gebeurt door een team van vrijwilligers. Vlotte en vaak snedige prater Jochem Sloothaak, coördinator van Brabants Landschap, en zijn filmer Joost van den Berg, van "Natuurstreken" van "Oisterwijk in Beeld", namen een kijkje op twee plekken waar uilenkasten gebouwd worden. Zo bezochten zij de vogelkastenbouwers van het vogelrevalidatiecentrum in Zundert (daar bouwen ze naast uilenkasten ook kasten voor veel andere vogelsoorten) en bij steenuilenkastbouwer Frans in Oirschot. Frans bouwt alleen kasten voor steenuilen en heeft er daar inmiddels al zo'n 4.000 van gemaakt. Onze vogelkastenbouwers uit de Tolstraat zullen met plezier naar hun collega's kijken!

Dick Roza

www.oisterwijkenbeeld/natuurstreken

A. van Leuken

06-54650884

LOON & GRONDVERZET
LITHOIJEN

Werkzaamheden in Herperduin

Aan de Berghemseweg in Berghem zijn in januari door de gemeente Oss, met financiële steun van de provincie, werkzaamheden verricht aan de bossen in Herperduin. Het doel was om de natuur (nog) robuuster te maken en de variatie in de bossen en heide te vergroten.

Rustgebieden voor dieren

Om meer variatie in het bos te verkrijgen is er ruimte nodig voor loofbomen. Die ruimte maakte men door bomen om te duwen met een mobiele kraan of bomen te "ringen" (een snede rondom de stam maken, waardoor de boom geleidelijk afsterft). Ook werden er open plekken van gevarieerde grootte gemaakt, waardoor het bos zich spontaan verjongt. Om het bos nog aantrekkelijker te maken voor de dieren zijn ook fauna-rustgebieden gecreëerd. Dat zijn kleine gebiedjes waar dieren zich veilig voelen en tot rust kunnen komen. Die rustgebieden werden gemaakt door weinig gebruikte paden dicht te leggen met bomen. Bezoekers lopen of fietsen er daardoor vanzelf omheen. Ook de variatie in bospaden is vergroot. Er zijn een paar "slingers" gemaakt in lange rechte paden.

Dode bomen voor "afvaelers"

In het bos bleven veel oude, aftakelende en dode bomen liggen. Dit is voedsel voor de "afvaelers" in de natuur. Zij leven van verschillende boomsoorten en van verschillende verteringsstadia van bomen. Daarom is het belangrijk dat er van alles wat in het bos aanwezig is, van "vers" dood hout tot stammen die bijna helemaal vergaan zijn. Ook zitten in dode bomen vaak holtes, nesten en voedsel voor vogels. Er zijn op verschillende plekken struik- en kruidsoorten geplant. Dit zijn ecologische verbindingen voor plantensoorten die meer van licht houden. Ook hebben ze een landschappelijke functie en ze dragen bij aan de beleefingswaarde van het bos. Door hun bloei en vruchten zijn ze belangrijk voor insecten en vogels. In Herperduin hangen informatieborden over de uitgevoerde werkzaamheden.

Dick Roza

www.bezoekdemaashorst.nl

Nieuw in Oss: Fruitpluktuin De Oude Perenboom

De laatste tijd hoor je van allerlei initiatieven: Tiny forest, groene speelplaatsen bij school, voedselbos, vlindertuin... Daar komt binnenkort weer iets bij: de fruitpluktuin.

Op een grasveldje, naast de Volkstuin Amsteleind (aan het fietspad), staat al jaren een grote perenboom. In het voorjaar prachtig in bloei, en in de herfst vol lekkere stoofperen. Die vallen, en worden geraapt. Ook wordt er door omwonenden van geplukt. Die boom is een overblijfsel van het erf van een van de boerderijen, die vroeger aan het Amsteleind stonden.

Verder gebeurde er nooit veel op het veldje; ja, er spelen wel eens kinderen, die een hut bouwen, maar lekker voetballen doe je een eindje verderop. Totdat bij de nieuwe opzichter van de gemeente het idee ontstond, om die

boom het begin te laten zijn van een boomgaardje, of, nog leuker: een voor iedereen toegankelijke fruitpluktuin! Het tweede grasveldje, er naast, kon ook worden ingezet. Hij zocht contact met de volkstuinters, waar ik er een van ben. Er bleken meer mensen, die zoiets wel zien zitten, en zo werd het idee met elkaar verder uitgewerkt. We gingen te rade bij IVN, bij de Stadse boeren, bij Landschapsbeheer, lazen over initiatieven elders. Ook de wijkstichting heeft belangstelling; we hebben contact gezocht met de scholen in de buurt. De gemeente kan en wil zorgen voor de financiën, en het inrichten van de twee veldjes. Het kleine onderhoud en beheer wordt gedaan door de vrijwilligers uit de buurt.

Er kwam een uitgewerkt plan, zie bijlage. Je kunt het ook lezen op een bord langs het wandelpad tussen de veldjes. De buurt is over het initiatief ingelicht en wie dat wil kan meedoen.

De bestelling van de bomen en struiken is gedaan bij een biologische kwekerij. De grond is helemaal voorbereid door de gemeente; de plantgaten gevuld met goede plant-aarde. Met de scholen hebben we afgesproken, dat de kinderen ons helpen met het planten. We hopen, dat ze het daarna leuk vinden om ieder seizoen weer een kijkje te nemen, en straks te helpen met fruit plukken en opsnoeien. Ook willen we met IVN-scholengidsen uitleg blijven geven.

Inmiddels is het plan uitgevoerd. Naast de oude perenboom hebben we meer hoogstamfruitbomen gezet. En op 9 maart hebben de schoolkinderen van Korenaer, Kennedyschool en Het Baken alle andere, lagere bomen en struiken in de grond gezet. Het was een stralende dag, en er is vol enthousiasme hard gewerkt. Ook was er een leuke quiz, om meer van het hele gebiedje te leren. De wijkraad zorgde voor versnaperingen: fruit, limonade en ook koffie en thee.

Kortom: De Oude Perenboom, zoals de fruitpluktuin heet, is geplant.

Nu gaat het er natuurlijk om, het er mooi en prettig te houden. Wij, de buurt-vrijwilligers gaan daar aan werken. Zin om mee te doen? Stuur een mail en we nemen contact op.

Wie weet, tot ziens!

Namens onze fruitpluktuinders,
Anneke de Bres, 06-22662717

fruitpluktuin.ussen@gmail.com



Kort Nieuws

Wandel- en fiets- tochten met een IVN-natuurgids

April-Juni

Zondag 24 april

Natuurfietsocht en wandelen vogels en water
10.00-12.30 uur, 12½ km
Vertrek: per fiets vanaf parkeerplaats Burchtplein in Oss, verzamelen bij de 'halve bol'.

Zaterdag 30 april

Natuurwandeling
Voor het eerst naar buiten met je baby Voor jonge vaders en moeders met kind in draagzak.
11.00-11.45 uur, 2 km
Vertrek: parkeerplaats voor de Kriekput, Schaijkseweg, Herpen

Zondag 22 mei

Natuurfietsocht Dat gaat naar Den Bosch toe
10.00-15.30 uur, 39 km
Vertrek: vanaf het Dorpsplein, Geffen

Zondag 12 juni

Kinder-doe-activiteit 'Waterdijtjes scheppen'
10.00-12.00 uur, 2 km
Vertrek: NME/Kinderboerderij De Elzenhoek. Kom zo veel mogelijk op de fiets!

Woensdag 29 juni

Natuur- en poëziwandeling 'Dichter op de Stelt' i.s.m. Poëzie Podium Oss
20.00-22.00 uur, 3 km
Vertrek: vanaf de parkeerplaats tussen de Steltlaan en Benedictuslaan, Oss (vanaf Heesche weg bereikbaar).



Frank van Dorst gestopt als coördinator IVN-natuurwandelingen

Na 15 jaar is Frank van Dorst uit Schaijk gestopt als coördinator van de werkgroep Natuurgidsen van IVN-Oss. Frank werd opgevolgd door Trinette Stolle (55) uit Oss. Zij stelt zich nog apart voor in deze nieuwsbrief!



Eenheid in de gidsengroep belangrijk

Frank is niet gestopt omdat hij het niet leuk meer vindt, maar gewoon, na 15 jaar mag er wel weer fris bloed in de organisatie van de werkgroep komen, zegt hij. In die 15 jaar heeft hij veel gidsen zien komen, maar óók zien gaan. Zelf heeft hij in 1999/2000 de gidsenopleiding gevolgd. Dat was ook gelijk zijn eerste kennismaking met het IVN. De grootste uitdaging als coördinator zat in het feit om eenheid te houden in een groep mensen, die als totale groep niet zo vaak bij elkaar kwamen. Twee keer per jaar een studie-uitstapje zou daar wat tegenwicht in kunnen geven. Voor dit jaar zijn daar nog een paar avonden "bijkletsen" aan toegevoegd. Het wandelprogramma maken was een strak stramien geworden van ideeën in oktober tot een folder met een volledig jaarprogramma in december.

Frank bedankt iedereen voor een mooie en productieve tijd, waar hij met trots op terug kan kijken. Hij blijft gids en als "gewoon" werkgroep lid zijn bijdragen aan het programma leveren en hoopt dat nog een flink aantal jaren te kunnen doen! (DR)

Even voorstellen

Omdat ik per 1 maart Frank ga opvolgen als coördinator van de Natuurgidsen stel ik me graag even aan jullie voor. Ik ben Trinette Stolle, 55 jaar, getrouwd, drie kinderen en woon al weer 30 jaar in Oss.



Lekker centraal tussen de bossen en heide van de Maashorst en de mooie Maasuiterswaarden. Ik ben geboren en getogen in Drunen waar ik als klein meisje al met mijn vader - ook IVN-gids - de natuur in ging. Die passie voor natuur heb ik voortgezet met een studie biologie in Nijmegen, waarna ik gewerkt heb bij de Universiteit Wageningen, Diosynth/MSD en nu sinds twee jaar bij Friesland Campina in Veghel.

In mijn vrije tijd ben ik meestal ergens in de natuur te vinden met verrekijker en fotocamera. Ik vond het dan ook erg leuk om na de IVN-natuurgidsenopleiding toe te treden tot de pool van Osse natuurgidsen. Ik ga me nu graag inzetten voor het coördineren van een mooi en inspirerend gidsenprogramma. Ik kijk ernaar uit elkaar weer te kunnen ontmoeten!

Monumenten wandeling Megen op de Keien

Al eind april 2021 werd, zonder officiële handelingen vanwege corona, de monumentenwandeling "Megen op de Keien" gerealiseerd. Een wandeling van circa 1,5 uur langs vijftig monumenten in het oude hart van het pittoreske stadje Megen.

Kloosters en kosthuizen

De route, een initiatief van de Megense Paula Gerritsen en Diny Oele, is samengesteld met medewerking van Heemkundekring Megen-Haren - Macharen. Dorpsraad Megen-Haren-Macharen en stichting Buurtwerk leverden een financiële bijdrage. Aan de hand van een vijftigtal informatieve bordjes op de "panden met een verhaal" kom je meer te weten over de geschiedenis van die panden, maar ook over het leven begin 1900. In die periode werd het beeld van het stadje niet alleen bepaald door de kloosters en de Gevangentoren, maar ook door de bedrijvigheid in het stadje: bierbrouwerijen en wijnhandels, cafés, smid en koperslager, kleermakerij, boerderijen, slagerijen, snoepwinkeltje, oliehandel en, niet te vergeten, de "kosthuizen", waar de studenten theologie woonden.

Naaldhakken thuis laten!

Ook zijn er "poortborden" geplaatst, deze staan op de plek waar zich vroeger de vier toegangspoorten, de Gevangentpoort, de Maaspoort, de Maasbommelsche Poort en de Bos-sche Poort, bevonden. De wandeling voert over de zogeheten "keinderkupas". Het wordt dus aanbevolen om niet op hoge hakken te lopen. Gelukkig zijn er wel de "goten" aan de zijkant, die zijn wat makkelijker begaanbaar. Er is geen vaste route of begin- en eindpunt, maar de start bij Acropolis aan het Broeder Everardusplein 1, 5366 BE Megen is de meest voor de hand liggende. Route en plattegrond zijn te downloaden via de website. (DR)

www.trefhetinoss.nl



Panden met een verhaal



LOONBEDRIJF PETER LOEFFEN

Waterstraat 5, 5374 KB SCHAIJK • Tel.: 0486-461505 • Fax: 0486-464230

Appeltaart en koekjes van Stelt!

Wij zijn Eja en Frank, en we wonen al ruim 15 jaar met veel plezier aan de Suggelaarsestraat in Oss.

Appelbomen, appels, en spelt op onze akkers

In de afgelopen jaren hebben we rogge, tarwe en spelt gezaaid en geoogst. De spelt maaien wij zelf tot meel. Daarnaast hebben we inmiddels een grote boomgaard, waarin verschillende oude appelrassen staan. Laat in het najaar oogsten we de appels, die maximaal zijn afgerijpt voordat we ze plukken. We bewaren ze op een koele plek, waardoor ze hun intense smaak behouden. Met deze producten bakken we!

Wij bakken verschillende soorten appeltaart, -cake en koekjes: Gemaakt van onze eigen spelt en onze eigen appels. Lokaal geteeld, met respect voor de natuur. We maken Franse appeltaart (tarte tatin), Hollandse appeltaart, appelcake en kaneelkoekjes met 100% eigen meel. We gebruiken bewust minder suiker en geen toevoegingen. Natuurlijk kunt u ook een kilo meel bij ons kopen. We hebben al velen blij gemaakt met de bijzondere en eerlijke smaak van onze producten, en vinden het leuk om dat te kunnen blijven doen.

Met de opbrengst investeren wij voortdurend in de biodiversiteit op onze gronden in het landschap van de Stelt.

Natuurlijk vinden we het leuk als u nieuwsgierig bent. U kunt een bestelling doen voor zo'n bijzondere, duurzame en eerlijke taart en/of koekjes, of wilt u een kilootje speltmeel bestellen, mail ons dan. U kunt ook een briefje in de brievenbus doen, als u bij ons langsloopt op de Suggelaarsestraat. Het bordje en onze brievenbus vindt u aan de weg.

Eja en Frank
speltopdestelt@gmail.com



Eerste Van Gogh wandelroute geopend

Op 19 februari werd bij Museum Vincent in Nuenen de eerste Van Gogh wandelroute geopend. De route verbindt het Van Gogh Erfgoed met het landschap van Van Gogh NP. Er worden nog vier routes gerealiseerd, rondom Helvoirt, Tilburg, Zundert en Etten Leur.

Over onverharde wegen

Het is de start van de ambitieuze aanpak van de partners in Van Gogh NP om samen met VisitBrabant Routebureau te bouwen aan een netwerk van 1.000 km aan wandelroutes over bestaande en nieuwe onverharde paden met bijzondere aandacht voor het versterken van de biodiversiteit. De Van Gogh wandelroute, die een lengte heeft van 10 km, is gemarkeerd in het landschap met Van Gogh NP schildjes op de bekende wandelroutepealtjes. De wandelroutes zijn verkrijgbaar in Vincent en via routesinbrabant.nl waar de route ook online staat, voorzien van achtergrondgegevens.

Inspiratieplekken

De wandelroute loopt vanuit het centrum van Nuenen via enkele bijzondere Van Gogh Monumenten door het gebied waar van Gogh de inspiratie vond voor zijn eerste meesterwerk "De Aardappeleters". Het is een afwisselend tracé in het door Vincent zo geliefde boerenland en het natuurgebied Nuenens Broek, waar Brabants Landschap zich inzet voor de bescherming van het cultuurhistorisch landschap met zijn rijke flora en fauna. De route dompelt de bezoeker onder in de natuur zoals Van Gogh deze zag: populierenlandschappen, beekdalen, heide en akkers.

De Van Gogh wandelroute is een waardevolle aanvulling op de 435 km Van Gogh Fietsroute dwars door Brabant die de belangrijkste erfgoedlocaties en Van Gogh monumenten met elkaar verbindt. Meer gegevens vind je op de website. (DR)

www.routesinbrabant.nl/vangoghroute

Tuinvogeltelling 2022

In het weekend van 29 januari telden 170.408 mensen in totaal 402.212 vogels in hun tuin voor de 19e editie van de Nationale Tuinvogeltelling van Vogelbescherming Nederland. Extra aandacht ging daarbij uit naar de merel door de sterke afname in aantal de laatste jaren.

Zet herstel van merel door?

De merel eindigde na lange tijd gelukkig weer op de derde plaats bij de telling. Na de uitbraak van het usutu virus in 2016, werd deze zangvogel nog maar in twee derde van de tuinen gezien. Bij de start van de tuinvogeltelling, 19 jaar geleden, was dat nog in negen van de tien tuinen. Vorig jaar werden er voor het eerst weer iets meer merels gezien. Dit jaar lijkt er sprake van een voorzichtig herstel; in driekwart van de tuinen werd de merel waargenomen. De komende jaren zal moeten blijken of het herstel doorzet.

Stuivertje wisselen

Ook dit jaar staat de huismus, traditiegetrouw, weer op de eerste plaats. Huismussen leven in grote groepen, waardoor deze soort in absolute aantallen standaard op de eerste plaats eindigt. De koolmees, op de tweede plaats, is in de meeste tuinen gezien. De merel en de pimpelmees zitten zo dicht op elkaar, dat ze aan stuivertje wisselen doen. Kauw, vink, houtduif, ekster, Turkse tortel en roodborst maken de top tien compleet. (DR)

Boek over ontstaan van een landschap en zijn ontginningen

Historicus drs. Lambert van den Heuvel en heemkundige Bert Akkermans publiceerden in februari het boek "Het ontstaan van een Landschap en zijn Ontginningen" over de ontstaansgeschiedenis van Berghem.

Alle buurtschappen genoemd

De schrijvers behandelen in deze historische publicatie de ontwikkeling van Berghem vanaf de vroegste tijden tot heden. Het betreft het gebied van de Hertogswetering tot Zevenbergen en vanaf 't Reut tot het Duurenseind. Er wordt onder meer stil gestaan bij 't Reut, de Gement, de Geer, Piekenhoef, Lange Nieuwe Heide, Korte Heide, Heide, Duurenseind en de Dorpskom, tussen de Burg van Erpstraat, Julianastraat, Zevenbergseweg, Willandstraat en Hoessenboslaan. En verder het uitgebreide bos- en poldergebied met Groenendijk en Landering.



Ook bewoners komen aan bod

Het verhaal gaat vanzelfsprekend eveneens over de bewoners van Berghem, die direct of indirect betrokken waren bij de ontginning en vorming van het Berghemse landschap. Een groot aantal afbeeldingen en kaarten met toelichting versterken de interessante beschrijving van deze zo belangwekkende ontwikkeling van Berghem. In het boek wordt ook aandacht besteed aan gebeurtenissen in de Brabantse Meierij, die gedeeltelijk parallel lopen met die in Berghem. Het boek, dat 168 pagina's in 4-kleuren telt, kost €26,- en is te koop bij o.a. Primera Van Alebeek en Albert Heijn in Berghem. (DR)



Appelbomen, appels, en spelt op onze akkers.

2022 Jaar van de Merel

Vogelbescherming Nederland en Sovon Vogelonderzoek Nederland hebben 2022 gezamenlijk uitgeroepen tot het "Jaar van de Merel". Dat betekent dat de merel wat extra aandacht krijgt. Maar waarom is het juist de merel die deze aandacht verdient?

Eigen "tuinmerel" was er niet meer

De merel is de talrijkste vogel van Nederland. Zijn fantastische zang weerklinkt op veel plaatsen en het is een graag geziene gast in achtertuinen. Toch gaat het niet zo goed met de merel als het lijkt. Sinds 2016 is bijna 30% van de merels verdwenen uit ons land. Daarnaast gaat het in sommige omgevingen, zoals in stedelijk gebied, al langer achteruit met de merel. Veel mensen zien opeens "hun" tuinmerel niet meer. Wat is er toch aan de hand?

Onderzoek met medewerking publiek

Een deel van de oorzaak is de komst van het usutu virus in ons land. Met name merels hebben veel last van dat virus en overleven een besmetting vaak niet. Het virus werd voor het eerst in 2001 in Oostenrijk gesignaleerd, "veroverde" daarna Duitsland (meer dan 300.000 dode merels) en werd daarna in 2016 voor het eerst in Nederland aangetoond, precies toen de merelpopulatie aan een vrije val begon. Maar zoals al genoemd, leek er vóór het virus óók al wat aan de hand met de merel. De oorzaak daarvan zal in een onderzoek, waaraan ook het publiek kan meewerken, moeten worden aangetoond. (DR)



Eikelmuis moet bekender worden

Iedereen in Nederland kent de eikelmuis. Tenminste dat is het doel van het "Jaar van de Eikelmuis 2022". De eikelmuis is met zijn zwarte boevenmasker

en sierlijke pluimstaart het meest bedreigde knaagdier van Nederland, maar niemand kent de eikelmuis!



Reuzenpanda bekender

Om daar verandering in te brengen zetten de Zoogdiervereniging en de dierenparken GaiaZOO, Dierenpark Amersfoort en Artis de eikelmuis in 2022 in de spotlights. Bijna iedereen kent de reuzenpanda uit China, maar veel mensen in Nederland hebben nog nooit van de eikelmuis gehoord. Terwijl die meer bedreigd is in Nederland dan de panda in China! De eikelmuis staat in de categorie "ernstig bedreigd" vermeld op de "Rode Lijst Zoogdieren". In 1950 leefden er nog ongeveer 1500 tot 2000 dieren. Dat is gedaald naar maximaal 100 tot 150 exemplaren in 2021. In heel Europa gaat de eikelmuis achteruit.

Eikelmuis is geen muis!

De eikelmuis is geen muis. Hij behoort tot de familie van de slaapmuizen. Net zoals je vleermuizen geen muizen noemt, zijn slaapmuizen dat ook niet. De knaagdieren lijken een beetje op eekhoorns. De sierlijke pluimstaart, die ze gebruiken om balans te houden, verraadt dat al een beetje. Het feit dat eikelmuisen, die alleen 's nachts actief zijn en verscholen in dichte hellingbossen in Zuid-Limburg leven, soepel in struiken en bomen kunnen klauteren, maakt de verwantschap met eekhoorns nog duidelijker. In het "Jaar van de Eikelmuis" worden er allerlei activiteiten georganiseerd om iedereen te betrekken bij de bescherming van het diertje. Aan die activiteiten en aan een onderzoek wordt meebetaald door bovengenoemde dierenparken en enkele andere partijen. Lees meer op de website. (DR)

www.jaarvandeekelmuis.nl

Heksje Route* in Oss winnaar Kern met Pit-prijs Noord-Brabant

De "Heksje Route" door de Geffense Bosjes, die op 17 juli 2021 officieel geopend werd, is op 22 januari tijdens de nationale de "Kern met Pit Dag" tot het leukste buurttuitje van Brabant uitgeroepen. De uitverkiezing werd bekroond met een geldprijs van in totaal 2500 euro.

Strijden om de "Gouden Pit"

De jury: "Buurtbewoners rondom de Geffense Bosjes creëerden een speel- en weegpad. Ze willen kinderen uitdagen om het bos in te gaan, om te spelen en te bewegen, de natuur te beleven en met seizoensgebonden QR-codes op een leuke manier iets te leren over het bos en de dieren die er wonen. Een prachtig initiatief met alle ingrediënten van een echte "Kern met Pit". Alle 12 ambitieuze provinciale buurtprojecten strijden op 25 juni, tijdens het "We doen het samen Festival", tegen elkaar in de landelijke finale voor een bijzondere prijs: "de Gouden Pit". De landelijke winnaar wordt bepaald door internetstemmen en een vakjury. In totaal ontvangen drie projecten een prijs: de "Gouden, Zilveren of Bronzen Pit", en een geldbedrag, oplopend tot wel €3.000.

Een boost voor buurtprojecten

Sinds de start van "Kern met Pit", bijna 45 jaar geleden, zijn er duizenden lokale buurtprojecten gestart, opgebloeid en verankerd in de maatschappij. Door deel te nemen kunnen bewonersgroepen gebruik maken van de kennis en het netwerk van KNHM-foundation, wat zorgt voor een nieuwe boost. Zo zijn er al heel veel dromen voor de buurt waargemaakt. (DR)

* Zie nieuwsbrief van september 2021 en www.kernmetpit.nl



Matige resultaten Mollentelling 2022

In het weekeinde van 19-20 februari riepen de Zoogdiervereniging, Vroege Vogels, Waarneming.nl en "Jaarrond Tuin-telling" heel Nederland weer op mee te doen aan de Mollentelling. In alle provincies zijn waarnemingen van mollenspooren doorgegeven.



Stormen gooiden roet in eten

De mol zie je zelden, maar zijn molshopen zijn eenvoudiger te spotten. Ze zijn goed te zien in weilanden, parken en tuinen, maar je vindt ze ook verschoolen in het bos. Waar vorig jaar de mollentelling gepaard ging met sneeuw en hoogwater, hadden we dit jaar te maken met meerdere stormen. Alhoewel de mollen hier weinig last van zullen hebben gehad, hadden de tellers dat des te meer! In totaal zijn er dit jaar zo'n 2100 tellingen ingevoerd met een totaal van ruim 17.500 molshopen. Dat is fors minder dan vorig jaar, toen er 27.500 molshopen geteld waren. Maar vorig jaar kon er meer dagen geteld worden dan dit jaar.

Met mol valt wel samen te leven!

Hoe meer we leren over de mol, hoe beter we hem leren kennen. Hij heeft een hele nuttige functie: hij zorgt met zijn gangenstelsel voor een goede beluchting van de grond en voor een betere drainage. Daarnaast eten mollen slakken en larven van (schadelijke) insecten. Een andere reden om de mol met rust te laten is, dat in veel gevallen een andere mol de lege plek inneemt. Als je geduldig wacht tot een mol klaar is met het graven van zijn gangenstelsel, is de kans groot dat het daarna rustiger wordt qua aantal molshopen! Je kunt overigens het hele jaar waarnemingen doorgeven via de website. (DR)

www.waarneming.nl

Nationale Boomfeestdag naar november verplaatst

De Nationale Boomfeestdag, die gehouden zou worden op 16 maart, is vanwege de coronamaatregelen uitgesteld naar 16 november. Het landelijke programma van deze editie vindt plaats in Zundert. De stichting Nationale Boomfeestdag, gemeente Zundert en Business Centre Treeport (BCT) hebben, met het oog op de coronamaatregelen, tot dit uitstel besloten.

Plaatselijke acties konden wel doorgaan

Niet alleen was het moeilijk om de 1,5 meter afstand te bewaren gedurende de Boomfeestdag in Zundert, er stonden ook nog presentaties in het BCT gepland en dat zou moeilijkheden kunnen opleveren i.v.m. de toegestane bezoekersaantallen. Ondanks het uitstel wilde de organisatie de oorspronkelijk aangewezen dag niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Het stond derhalve scholen, gemeenten en organisaties vrij om hun Boomfeestdag toch te houden binnen de geldende maatregelen ter plaatse. De dag rond het BTC vindt echter pas in november plaats als aftrap van het Boomfeestseizoen 2022-2023. (DR)

T.I.R. in verbouwd Raadhuis Ravenstein

Op 31 januari werd het verbouwde raadhuis in Ravenstein officieel geopend. Het Toeristisch Informatiepunt Ravenstein (TIR) vond er (hopelijk) na eerdere omzwervingen haar laatste bestemming.

Ook lekker Italiaans eten

In het gebouw vindt u ook het Italiaans restaurant, annex winkel, "Donato's Gewoon Bijzonder", de Heemkundekring Land van Ravenstein en het Sint Barbara Gilde. Eind 2018 startte een burgerinitiatief om het monumentale raadhuis toegankelijk te houden voor inwoners en bezoekers van Ravenstein. Daarvoor richtte het Italiaanse restaurant "Donato's Gewoon Bijzonder," dat het pand huurt, het Toeristisch Informatiepunt, dat al vanaf 2004 actief is, de Heemkundekring en het Gilde de Stichting Ravensteins Raadhuis op.

Multifunctioneel centrum

De stichting houdt zich bezig met activiteiten, arrangementen en evenementen voor toerisme en cultuur-historisch erfgoed. Maar vóórdat zij hun intrek konden nemen in het beeldbepalende gebouw moest er eerst verbouwd worden. Het rijksmonument is nu klaar voor de toekomst als multifunctioneel centrum. Het Raadhuis Ravenstein is nu weer het levendig middelpunt van het historisch centrum voor bezoekers en bewoners. (DR)

www.tirravenstein.nl

Zes gemeenten gaan samen gebied rond Maas promoten

De gemeente Oss gaat zich voortaan samen met de gemeenten Heusden, Den Bosch, Maasdriel, West Maas en Waal en Wijchen inzetten voor de marketing en promotie van het Maasgebied.

Maas heeft grote aantrekkingskracht

Fietsen en struinen, varen en een terrasje pikken met uitzicht op het water. De Maas heeft van nature aantrekkingskracht op recreanten en toeristen. Die mogelijkheden kunnen de zes gemeenten, die zich bundelden, samen nóg beter benutten, zo vinden de zes aan beide zijden van de rivier. Dat de Maas een grote aantrekkingskracht heeft op de bewoners en bezoekers, dat wisten de samenwerkende gemeenten al. Ieder voor zich werkte er al aan om dit te versterken.

Samen aan tekentafel

In het gebied rond de Maas zijn ook al wel veel organisaties actief in de vrijetijdsector. Dit zijn marketingorganisaties, zoals RBT De Langstraat, VisstBrabant, en Wijchen-Is, en netwerkorganisaties, zoals Ondernemersvereniging Heusden, Stichting Maasmeanders en Stichting Streekmarketing Bommelerwaard.



Hoogwater in uiterwaarden langs Maas bij Oijen (foto: Jan Oomen)

Zij gaan samen aan de tekentafel verdere invulling geven aan het marketingcommunicatieplan waarvoor Bureau Toerisme de eerste opzet maakte. De gemeenten maken nu geld vrij voor de promotieacties en huren deskundigen in. (DR)

Ondertekening overeenkomst Maashorst

Op 16 februari vond in de voormalige raadzaal van het oude Raadhuis in Schaijk de officiële ondertekening plaats van de dienstverlening overeenkomsten (DVO's) tussen de gemeente Maashorst en de Maashorstopartners, de gemeentes Oss en Bernheze.



Nu begrijpelijke structuur

Voor de Maashorst tekende Franko van Lankhout, namens Oss wethouder Johan van der Schoot en voor Bernheze wethouder Rien Wijdevan. In de overeenkomsten zijn afspraken gemaakt over de nieuwe wijze van samenwerking in het natuurgebied De Maashorst. Uiteraard zijn ook Staatsbosbeheer en waterschap Aa en Maas belangrijke partners in deze samenwerking. Daarom was ook de directeur van Staatsbosbeheer Johan van den Hout aanwezig bij de ondertekening. Doordat de gemeente Maashorst per 1 januari 2022 de regie over de gezamenlijke uitvoeringsonderdelen heeft genomen in het natuurgebied, is er nu sprake van een eenvoudige en voor iedereen begrijpelijke structuur. Daarbinnen werken de drie gemeenten, Staatsbosbeheer en het waterschap, vanuit hun eigen rol en bevoegdheden, aan de ontwikkeling van de Maashorst. (DR)

Erfgoed bedankdag

Op 21 februari organiseerde de gemeente Oss in cultuurcentrum De Snoeck in Lith een erfgoed-bedankdag.



Presentaties en wandeling

De bedankdag werd georganiseerd vanuit de gemeente om alle betrokkenen bij het Osse erfgoed te bedanken voor hun inzet en toewijding het afgelopen jaar. Daarnaast wilde men dit moment graag gebruiken om de erfgoedvisie te presenteren en meer informatie te geven over de Nationale Viering van de Bevrijdingsdag op donderdag 5 mei. Nadat wethouder Johan van der Schoot de bedankdag had geopend, vertelden gemeentelijk erfgoedmanager Robin Raaijmakers en Lobke van der Sanden, stadsprogrammeur bij theater de Lievekamp, daar alles over. Na een gezamenlijke rondleiding over de Lithse paden en door de Sint-Lambertuskerk werd de middag afgesloten met een borrel. (DR)

Geneeskrachtige bomen, thema Boom van het Jaar 2022

Geneeskrachtige bomen is het thema van de "Boom van het Jaar 2022". Een jury heeft drie bomen genomineerd. Lezers van de vakbladen "De Boomkwekerij" en "Tuin en Landschap" kiezen welke van de genomineerde bomen wordt uitgeroepen tot "Boom van het Jaar 2022". De drie genomineerde bomen zijn: de ginkgo biloba, de salix alba (een wilgensoort) en de tilia x europaea pallida of Koningslinde. (DR)

Bijvriendelijkste gemeente van Nederland

Arnhem is door "Nederland Zoemt" bekroond tot bijvriendelijkste gemeente van Nederland 2022. Arnhem nam het stokje over van de gemeente Zuidplas (ZH) die vorig jaar de prijs won. Volgens Nederland Zoemt zet Arnhem zich, samen met haar bewoners in om van de gemeente een voedselrijke en veilige thuishaven voor wilde bijen te maken. (DR)

BMF 50 jaar

Op 14 juni bestaat de Brabantse Milieufederatie (BMF) 50 jaar. Om dat te vieren blikt de organisatie terug op bijzondere momenten uit haar geschiedenis en vooral op de verhalen van groene vrijwilligers.



Alle onderwerpen welkom

Om de betekenis van natuur- en milieubescherming uit de 50-jarige bestaansperiode te weten te komen van (oud)medewerkers en vrijwilligers, wil de BMF graag hun bijzondere anekdotes, sterke verhalen, ontroerende belevenissen weten voor een speciale rubriek, "50 jaar groene verhalen", die op de website wordt geplaatst. Ook van hun ontroerende belevenissen en andere persoonlijke verhalen over de bescherming en het herstel van de natuur, het landschap en het milieu in Noord-Brabant. Dat mag van alles zijn, de strijd tegen bomenkap en omvangrijke mestproblematiek. Maar ook excursies, cabaretavonden en ludieke acties. Of gewoon wat natuur, milieu en klimaat voor de BMF-ers betekent. (DR)

www.bmf.nl

Doe mee met project De Wilde Tuin

In het nieuwe "citizen science-project" "De Wilde Tuin", dat 12 februari startte, worden tuinbezitters uitgenodigd om vier seizoenen lang een klein stukje van hun tuin te laten verwilderen. Dus geen onkruid meer wieden, niet sproeien, bladeren laten liggen et cetera.

Twintig nieuwe soorten flora en fauna

Wat maakt een vierkante meter, want zo groot is het stuk waarom het gaat, nou uit? Verrassend veel volgens ecologen. Eén betontegel minder kan al voor een betere afwatering zorgen bij zware regens. En niet zo strak aanhaken zorgt voor voedsel, water en beschutting voor insecten en ander belangrijk leven. Zo sluit "De Wilde Tuin" aan bij de trend om niet tégen maar mét



de natuur te werken zeggen de initiatiefnemers, NRC-Handelsblad en Tilburg University. Samen met de ecologen kijken ze wat er gebeurt en wat voor planten, bloemen en beestjes de deelnemers tegenkomen? Volgens een onderzoeker kun je op een vierkante meter tot wel 20 nieuwe soorten planten en diersoorten verwachten.

Gegevens delen

Bij de Wilde Tuin gaat het ook om hoe je het zelf beleeft en wat het met je doet. Want waar komt dat verlangen eigenlijk vandaan om alles maar de hele tijd strak en netjes te willen houden? Deelnemers gaan het wilde stukje tuin op verschillende manieren beleven. Dat doen ze met hun eigen zintuigen en met een paar eenvoudige hulpmiddelen. Ervaringen worden vervolgens gedeeld in NRC-Handelsblad, o.a. in de vorm van persoonlijke verhalen, foto's en "harde" gegevens over plant- en bodemleven.

Doe mee aan Bodemdierendagen

Daarbij krijgt elk seizoen zijn eigen thema. Een panel van zes wetenschappers zal de resultaten duiden. Eén van de manieren om het verschil op de vierkante meter te meten is ook door mee te doen aan de jaarlijkse Bodemdierendagen van het NIOO, het centrum voor bodemecologie. Als je daar je waarneming invult, breng je het bodemleven in kaart en krijg je automatisch een cijfer voor de biodiversiteit. De Bodemdierendagen werken samen met "de Wilde Tuin". Wil je meedoen? Ga naar de website. (DR)

www.dewildetuin.nl

Groene Stad Challenge 2021

Bij de "Groene Stad Challenge 2021" is de gemeente Rijswijk (ZH) als groenste stad van Nederland uit de bus gekomen. Het groenste dorp was Bloemendaal. Van de ruim 100 gemeenten die hun groen lieten "analyseren", eindigde Oss op de 22e plaats.

Groenambitie realiseren

Uit de analyse op basis van het HUGSI (Husqvarna Urban Green Space Index) blijkt dat in de onderzochte gemeenten ruimte is voor nog eens meer dan 93.000 bomen en ruim 23.000 voetbalvelden aan groen in het openbare gebied. Hiermee ontstaat een geweldige kans om verblijfskwaliteit en bewegingsruimte te vergroten, hittestress te verminderen en biodiversiteit te laten toenemen. De Groene Stad Challenge helpt gemeenten hun groenambities sneller te realiseren. De combinatie van de methodieken en data van NL Greenlabel en Ingenieursbureau Sweco (duurzame samenleving en steden) stelt het team in staat inzicht te geven in de mate van vergroening per wijk of buurt en waar ruimte is voor meer groen. Meer vind je op de website. (DR)



www.groenestadchallenge.nl

Kijk op exoten, nummer 38 verschenen

De tweemaandelijks verschijnende nieuwsbrief "Kijk op exoten" nummer 38 van februari is verschenen. Dit keer betreft het een themanummer met als titel: "Invasieve hybridisatie". (DR)

www.kijkopexoten.nl

Nationale Bomen Top 50 ter ere van 50 jaar Nationale Bomenbank

Nationale Bomenbank en Terra Nostra* organiseren de "Nationale Bomen Top 50" om het 50-jarig jubileum van de Nationale Bomenbank luister bij te zetten. Met deze actie wil men aandacht vragen voor het belang van monumentale bomen in steden en dorpen.

Bomen met persoonlijke betekenis

Voor de "Nationale Bomen Top 50" kan iedereen zijn of haar boom nomineren, liefst een boom met een persoonlijke betekenis. Bomen leveren niet alleen technische diensten en vormen een biotoop voor flora en fauna, ze zijn ook verbonden aan mensen en vertellen verhalen. Verhalen die inspireren! Vanuit de "Bomen Top 50" gaat een jury vijf bomen selecteren. Deze gaat de Bomenbank adopteren. Terra Nostra maakt een beheerplan voor de bomen en de Bomenbank gaat de zorg voor de bomen levenslang op zich nemen.

Bomen die zorg nodig hebben

Deelnemers kunnen tot 31 mei 2022 bomen nomineren. Men mag daarbij één boom selecteren. De genomineerde boom moet op een zichtbare locatie vanaf de openbare ruimte in Nederland staan. De Nationale Bomenbank wil met de actie het liefst monumentale bomen "redden" die wél een mooi verhaal hebben, maar nog niet de zorg krijgen die ze nodig hebben. De eeuwenoude zomereik de "Kroezenboom" ** bij Borculo bijvoorbeeld kent iedereen en die krijgt daarom ook wel de zorg en aandacht die hij verdient. Het gaat de jury juist om bomen die wél de moeite waard zijn, maar minder aandacht krijgen. Voor meer informatie ga je naar de website. (DR)

www.nationalebomenbank.nl

* voor boom en bodem
** Kroezeboom betekent Kruisboom; grens of kruispunt

De Nationale Bomen Top 50





Gemeente plant boom in kader van boomstructuurplan

Op 1 maart heeft wethouder Johan van der Schoot aan de Bremlaan/hoek Willibrordusweg een tamme kastanje (*Castanea sativa*) en twee sierkersen geplant. De bomen maken deel uit van het boomstructuurplan van de gemeente. Hij gaf bij het planten uitleg over het plan.

Totaal zo'n 1.500 bomen

Met het bomenstructuurplan versterkt de gemeente de boomstructuren. Het gaat om doorgaande wegen en lanen, maar ook om verbindingen te maken tussen de stad en het buitengebied. Hiervoor heeft de gemeente een bedrag van bijna 1 miljoen euro uitgetrokken. Verspreid over drie jaar plant Oss ongeveer 1500 bomen. Vorig jaar zijn de eerste 500 bomen geplant en dit voorjaar worden er weer ongeveer 500 geplant. In het najaar 2022 en in het voorjaar 2023 gaan de laatste bomen de grond in.

Fijnspar en beuk redden het vaak niet

Het bomenstructuurplan is ook één van de antwoorden op de klimaatverandering. Bomen houden CO2 en regenwater vast, vangen fijnstof op en zorgen voor schaduw. Daarnaast zijn bomen vanwege de biodiversiteit ook belangrijk voor bijen en andere bestuivers. Maar ze zijn gewoon ook mooi om te zien natuurlijk! Omdat het klimaat verandert, krijgen sommige bomen het moeilijk en redden het niet, zoals bijvoorbeeld de fijnspar en de beuk.

Bomen die vruchten leveren

Dat houdt in dat er soorten gekozen moeten worden met het oog op de klimaatverandering. Zo kiest men voor bomen die nectar en stuifmeel produceren, zoals linden, krentenbo-

men, esdoorns en zoete kers en bomen die vruchten leveren voor dier en mens, zoals de tamme kastanje en de walnoot. Het bomenstructuurplan hangt ook samen met andere bomenplannen, bijvoorbeeld de aandacht voor de bakenbomen langs de Maas. Het bakenbomenproject staat momenteel volop in de belangstelling bij gemeente en Landshapsbeheer Oss. (DR)

Glyfosaat uit schappen

Het is één van de meest omstreden landbouwgiften ter wereld, onkruidbestrijdingsmiddel glyfosaat. In ons land op de markt gebracht door Monsanto onder de naam "Roundup".



Einde verkoop eindelijk in zicht

Het giftige onkruidbestrijdingsmiddel wordt ook in Nederland, ondanks langdurige protesten en acties, nog steeds in grote hoeveelheden over de akkers en in de tuinen en opritten van woningen gespreid. Het bestrijdingsmiddel zou, volgens de WHO, ook kankerverwekkend zijn en er zou verband zijn met Parkinson. Maar er lijkt een kentering gaande.

Duitsland wil dat het middel per 2024 niet meer wordt gebruikt. En alle Nederlandse tuincentra stoppen halverwege dit jaar al met de verkoop!

Schoonmaakazijn is óók verboden

Als alternatief voor Roundup wordt ook schoonmaakazijn toegepast door particulieren. Maar volgens het RIVM is dit ook een verboden middel om onkruid op het terras of de op rit te bestrijden. Want met dat middel maakt u niet alleen de planten, maar óók het bodemleven kapot. Handmatig, met een krabbertje of een aardappelschilmesje ongewenste plantjes tussen de voegen verwijderen is dus de beste optie. (DR)

Staatsbosbeheer staakte met haar magazine

Met het nummer van juni 2021 nam Staatsbosbeheer (opgericht in 1899) afscheid van haar driemaandelijks magazine. Het blad, dat in 1998 begon als "Onverwacht Nederland", werd in juni 2017 nog omgedoopt in "Naar buiten".

Alle info voortaan digitaal

Hoewel het blad erg geliefd was, liep het aantal abonnementen al jarenlang sterk terug. De hoogste betaalde oplage die men de laatste jaren drukte (een special in 2018 over het 50-jarig bestaan van de Oostvaardersplassen) was 28.000 exemplaren. De harde werkelijkheid was dus dat het magazine niet meer zonder verlies te maken was, want ook de papieren drukprijzen, maar vooral de verzendkosten, stegen flink. Het goede nieuws is dat Staatsbosbeheer alle verhalen voortaan online blijft delen. Men is daarmee duurzamer en actueler dan voorheen, want zonder papier zijn drukwerk en transport niet nodig. Maandelijks verschijnen er nieuwe verdiepende verhalen, video's, beeldverhalen en podcasts. Verhalen over het groene erfgoed dat Staatsbosbeheer beheert en over de natuur die men beschermt. Al het

aanbod van digitaal nieuws van Staatsbosbeheer vindt u op de website. (DR)

www.staatsbosbeheer.nl

Nieuw Muifelbier op blik

Het is een trend van de laatste jaren dat steeds meer Nederlands craft bier wordt afgevuld op blik in plaats van in de traditionele bierflessen. Dat heeft verschillende voordelen, zoals verbeterde bierkwaliteit, lagere transportkosten en verbeterde uitstraling.

Nina's Black Metal

Om aan de groeiende vraag naar craft bier op blik te voldoen, heeft de Muifelbrouwerij op 7 februari voor het eerst op blik afgevuld, namelijk een gloednieuw bier "Nina's Black Metal DIPA" (DIPA staat voor Double India Pale), vernoemd naar de hoofdbrouwer Nina Adolfe wier favoriete bierstijl het is. Het is een donker bier van 8.5 %, gebrouwen met verschillende donkere moutsoorten en stevig gehopt met de Amerikaanse hopsoorten Amarillo, Columbus en Sabro. Het bier is te koop bij slijters en cafés. (DR)

www.muifelbrouwerij.nl



Atlas leefomgeving bestaat 10 jaar

De "Atlas Leefomgeving" bestaat dit jaar 10 jaar. Het verdrag van Aarhus vormde het startpunt voor de Atlas. Dit Europese verdrag ging in 2001 in en verplichtte overheden om te zorgen voor toegankelijke milieu-informatie. In januari 2012 ging de Atlas officieel online.

Recent zijn op de websites alle thema's in een nieuw jasje gestoken. (DR)

www.atlasleefomgeving.nl



De Koornbeemd b.v.

Cultuur- en Civieltechnische werken

Langendonkweg 11b 5345 HR OSS

www.dekoornbeemd.nl



Brabeau bestaat 10 jaar

Het Brabantse magazine "Brabeau", waarvan onze vrijwilligers het decembernummer ontvingen in het vorige kerstpakket, bestaat dit jaar 10 jaar.

Na Tauros nu patrijs

Stond in het decembernummer o.a. een interessant verhaal van zes pagina's over de terugkeer van het wilde oerend de Tauros, (waaraan Brabants Landschap en Stichting Tauros Landschap centraal, in het voorjaarsnummer dat op 3 maart verscheen, staat wederom een groot natuurartikel, dat samen met Brabants Landschap is gemaakt, namelijk "Beschermd beheer in het agrarische natuurgebied de Struikwaard in het land van Heusden en Altena". Daarin vervult ditmaal de patrijs in 6 pagina's de hoofdrol. Ook bij Landschapsbeheer Oss staat patrijsvriendelijk akkerbeheer hoog in het vaandel en wordt het habitat van de patrijs zoveel mogelijk beschermd en verbeterd.

Over Brabeau

Brabeau is een tijdschrift voor en over Brabant. Over wonen,

en leven, mensen en natuur, historie en cultuur, koken en winkelen, leuke uitstapjes, over toen en nu. Brabeau, met de klemtoon op "beau" gaat alleen over ons mooie Brabant, Het tijdschrift, met een omvang van 100 pagina's, versijnt vier keer per jaar, met de seizoenen mee en is in Oss te koop bij een tiental tijdschriften- boekwinkels en supermarkten (o.a. Albert Heijn, Jumbo en Coöp). Een los nummer kost €6.45 en een (voor-deel)abonnement voor vier nummers €22.60. (DR)

www.brabeau.nl



Column Langs de Maas



Feestje

Eindelijk is het zover, zaterdag 9 april vieren we een feestje omdat we gaan starten met de inrichting van 120 ha nieuwe natuur langs de Maas. Bij deze nodig ik u allemaal uit voor de 'open middag natuurinrichting uiterwaarden Demen-Dieden'. Vanaf 13.00 uur bent u welkom deel te nemen aan een leuke activiteit of mee te gaan met de wandeling door het gebied. Neem vooral ook uw (klein-) kinderen mee, want ze kunnen een echte eigen baksteen bakken of alles leren over de bever. De uiterwaarden gaan een paradijs worden voor vele vogels zoals lepelaar, kluut, blauwborst, visdief en zomertaling. En wie weet zie je zelfs een zeearend of visarend een vis uit het water vangen!

Ruim 20 jaar geleden zijn we als Natuurmonumenten begonnen met een eerste aankoop van een perceel in de uiterwaarden tussen Demen en Dieden. Toen de laatste percelen in zicht kwamen zijn we plannen gaan maken. Dat hebben we natuurlijk niet alleen gedaan. Rijkswaterstaat is als eigenaar van de Maasoever een belangrijke partner. Zij hebben een duidelijke opdracht meegekregen uit Brussel om de waterkwaliteit van de Maas te verbeteren. Dat betekent een verbetering van zowel de chemische kwaliteit als de ecologische kwaliteit van het water. Het herstellen van nevengeulen is een belangrijke maatregel, omdat hier ondiep water ontstaat waar veel planten en dieren kunnen leven.

De samenwerking met partners uit de delfstoffenwinning is ook een goede combinatie gebleken, zo hebben we de afgelopen jaren ervaren bij eerdere natuurinrichtingen. Ook in dit project gaan we samen met Wetering (aannemer), K3 Delta (kleiwinning) en Rodruza (baksteenfabrikant) aan de slag. We hebben in Nederland een flinke bouwopgave de komende jaren, dus iedere baksteen uit eigen land is een duurzame oplossing in vergelijking met wanneer je bakstenen uit het buitenland haalt. Daarnaast moeten de dijken in heel Nederland versterkt worden, te beginnen met de dijk tussen Ravenstein en Lith. Ook hier kan klei van heel dichtbij worden gebruikt.

De laatste jaren zijn we vooral bezig geweest met veel papierwerk, zoals het verkrijgen van de juiste vergunningen. Niet echt de favoriete hobby van een boswachter, maar daarom ben ik extra blij dat we na zoveel voorbereidingstijd eindelijk aan de slag kunnen. Nu nog weer geduld voordat het helemaal klaar is, maar ieder jaar komen er ruim 10 ha bij. Komt dat zien!

Wanneer: zaterdag 9 april 2022, tussen 13.00 en 16.00 uur (start excursies 13.30 - 15.00 uur)

Waar: Diedensche Uiterdijk ter hoogte van Maasdijk 81 te Dieden

Kom vooral op de fiets, want parkeerruimte is beperkt. Hopelijk zie ik u dan en kunnen we genieten van een heerlijke zonnige voorjaarsdag!

Lianne Schröder, boswachter Natuurmonumenten



landwinkel®
Spierings

Van het land direct naar de klant!

Groenten, Fruit, Verse salades, Boeren zuivel,
Kaas, Vlees, IJs, Streekproducten en Geschenken



Onze openingstijden:

ma	gesloten
di t/m vr	10:00 - 18:00
za	9:00 - 17:00

Wist u dat de familie Spierings, naast het melkvee bedrijf en de sierviskwekerij, ook een Landwinkel heeft? Hier vindt u een ruim assortiment verse producten uit de regio, waaronder VanTosse streekproducten. Kom snel eens langs, wij helpen u graag!



U vindt ons aan de Oijenseweg 284 in Oss,
net buiten de Oijense Zij naast Spierings Vis.

Oijenseweg 284 - Oss - www.landwinkelspierings.nl

van Liempd
Tuin & Parkmachines

Weijen 77a 5388 HM Nistelrode
T. 0412- 61 10 04
E. info@vanliempdtuinenpark.nl

Tuin & Bosbouwmachines

Beregeningsmaterialen

Gereedschappen

Service & Reparatie

www.vanliempdtuinenpark.nl



**Nu ook op
DONDERDAG**

**ZOTTE
ZATERDAG
EXTRA*
KORTING
OP DIESEL/BENZINE/LPG**

(*Op basis van de DK brandstof adviesprijs.
Deze korting vervangt de huidige korting)

Servicestation de Kock, Full-service tankstation aan de voorzijde.
Self-service aan de achterzijde. 10L getankt, 2 euro korting op een
wasprogramma naar keuze.

HESCHEWEG 223 OSS

MUIFEL

BROUWERIJ

Zin in een Muifelproeverij?

**Bezoek ons nieuwe proeflokaal
op de Vikingenweg 5 in Oss.**

Open op afspraak 06 - 4056 0581



www.muifelbrouwerij.nl



Bijzonder smaakvol!



Terwaenen 28
5341 DG Oss

[@ossetrotse](https://www.facebook.com/ossetrotse)
Christian Chocolaterie Patisserie

Werkgroep Landschapsbeheer Oss

Werkdagen en mededelingen

Werkschema 2022

April

Zaterdag 2, vrijdag 8, woensdag 13, vrijdag 22, vrijdag 29

Mei

Zaterdag 7, vrijdag 13, woensdag 18, vrijdag 27

Juni

Zaterdag 4, vrijdag 10, woensdag 15, vrijdag 24

Werktijden

De werktijd op de werkdagen is van 9.00-12.30 uur. Werklocatie en verzamelplaats worden tijdig per mail bekend gemaakt. Ook langere werktijden en extra werkdagen worden per mail doorgegeven.

Telefoonnummers

Henk Smouter (algemeen/projectcoördinator) 06-54288252
Tonnie van Hooff (coördinator beheer) 06-37456820 (ook tijdens de werkdagen).

Rob van de Wiel 50 jaar getrouwd

Onze vrijwilliger Rob van de Wiel*, uit Oss, die vanaf januari 2019, voornamelijk op onze werf in de Tolstraat actief is, vierde op 28 januari 2022 het feit dat hij die dag 50 jaar getrouwd was met zijn vrouw Ineke.

Onze Anne-Marie Bollen, die bij lief en leed altijd een mooi boeket bloemen komt brengen, deed dat natuurlijk óók bij Rob en Ineke. Buren in hun straat hadden de vlag uitgehangen die dag!

Dick Roza

* Rob stelde zich voor in een kennismakingsartikel op pagina 5 van onze nieuwsbrief van maart 2019.



Mutaties Vrijwilligersgroep

In de afgelopen drie maanden zijn er slechts twee nieuwe vrijwilligers bij gekomen. Dat waren Bert Peters (69) en Gea van Duren (59), beiden uit Oss. Bert was vóór zijn pensionering bedrijfseider van een supermarkt en voelt zich al uitstekend thuis in onze natuurwerkgroep. Van Gea, die er op het allerlaatste moment nog bij kwam en die inzetbaar is zowel in de tuingroep, de natuurwerkgroep als in de Tolstraat, hebt u de foto nog tegoed tot het volgende nummer. Maar ze is misschien al wel te zien op ons "smoelenboek" als deze nieuwsbrief verschenen is. Gea stelt zich in de volgende nieuwsbrief misschien ook nog wel even voor!



Bert

Dick Roza

Gewijzigde privacy verklaring

Per 1 januari 2022 is de privacy verklaring aangepast.

De belangrijkste wijziging is dat zonder voorafgaande toestemming beeldmateriaal kan worden gepubliceerd in eigen media van Landschapsbeheer Oss, tenzij men vooraf bij de secretaris van Landschapsbeheer heeft aangegeven dat men daar geen prijs op stelt.

De per 1 januari 2022 gewijzigde privacy verklaring is te vinden op de website.

www.landschapsbeheer-oss.nl



De Diedense molen 'Stella Polaris', waar onze vrijwilligers koffie dronken op 22 februari jl. (foto: Anne-Marie Bollen)